

EESTI MAASTIKUARHITEKTIDE LIIDU KUUKIRI 01/2020

EMALi kuukirja järgmine number ilmub 3. veebruaril

juhatus: juhatus@maastikuarhitekt.ee

Kristiina Kupper (523 3340), Ülle Kunnus (514 7885)
Laura Männamaa (5814 2928), Gerly Toomeoja (5650 9500)
koordinaator: Reet Soans info@maastikuarhitekt.ee (5060 834)
kuukiri: Minea Kaplinski-Sauk minea@maastikuarhitekt.ee

MAASTIKUARHITEKTI KUTSE KEVADINE TAOTLUSVOOR

Kohe on algamas maastikuarhitekti kutse taotlemise kevadvoor. Taotluse vastuvõtt toimub **15.-20. jaanuarini 2020**. Taotleja kompetentsust hinnatakse esitatud dokumentide ja intervjuu alusel. Intervjuu toimumise päev on **5. märts 2020**.

Taotlemiseks tuleb esitada vormikohane avaldus, eneseanalüüsi vorm ning kompetentse töendavad tööd. Kuna eneseanalüüsi koostamine on suhteliselt mahukas ettevõtmine, siis kindlasti ei tohiks seda jätta viimasele hetkele.

Lisainfo nõutavate dokumentide ja kutse taotlemise eeltingimuste kohta leiate [EMALi kodulehelt](#).

Muinsuskaitse ja restaureerimise täiendkoolitus

Taas saab liituda maastikuarhitektidele suunatud muinsuskaitse ja restaureerimisalase täienduskoolitusega TalTech Tartu kolledžis. Koolituse läbimisel saadav tunnistus võimaldab taotleda muinsuskaitsealast pädevustunnistust. Koolitus koosneb kuuest moodulist ning võimalik on registreeruda moodulitele ka eraldi, mitte kogu kursusele. Uue aasta esimene moodul – Muinsuskaitse filosoofia ja ajalugu alustab **27. jaanuaril**. Pane ennast varakult kirja! Täpsem info [SIIT](#).

TAL TECH

TARTU KOLLEDŽ

Arhitektuurivaldkonna uus teadus-arendusnõunik

EALi, ESLi ja EMALi ühiseks teadus-arendusnõunikuks otsustati järgmiseks kolmeks aastaks palgata Lill Sarv. Lisaks doktorikraadile semiootikas on tal head kogemused erinevate projektide juhtimisel – neist suurim ja tuntuim 2013-2014 Veneetsia XIV Arhitektuuribienaali Eesti näituse korraldamine asekomissarina. Hetkel töötab ta TalTechis targa linna projektide arendusjuhina. Oma töös meie teadus-arendusnõunikuna soovib ta oma kaks ametikohta liita ja jääme lootma, et sellest koostööst sünnib nii liidule kui maastikuarhitektidele kasu.

TÖÖKUULUTUS: RIKI arhitekt-planeerija

Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus otsib oma kollektiivi arhitekt-planeerijat. Kandideerimiseks võtta hiljemalt **2. jaanuaril (täna!)** ühendust telefoninumbri 5304 7714 või meiliaadressil sirje.tomiste@kaitseinvesteeringud.ee

TÖÖKUULUTUS: Viljandi Linnavalitsuse planeeringuspetsialist

Viljandi Linn otsib täiskohaga planeeringuspetsialisti. Kandideerimiseks esitada CV, kaaskiri ja haridust tõendava dokumendi koopia Viljandi Linnavalitsusele hiljemalt **7. jaanuariks** aadressile viljandi@viljandi.ee. Lisainfo [Viljandi kodulehel](#).

Viljandi

IUPE13 planeerimiskonverents

2020. aasta 20.-23. juulil toimub Tartus rahvusvaheline linnaplaneerimise ja keskkonnateemaline konverents alapealkirjaga „Managing Change“. Konverentsi ettekannete abstraktide esitamise tähtaeg on **8. jaanuaril**.

Lisainfo [konverentsi kodulehel](#).

VÕISTLUSED:

Bagnoli rahvusvaheline ideevõistlus

Võistluse eesmärk on pakkuda välja uus maastikulahendus Napolis asuvale enam kui 250 hektari suurusele endisele tööstusalale. Visiooni lähtekohaks on väikese asustustihedusega roheline linnaosa. Uue ala keskmesse on kavandatud 120 hektari suurune linnapark, mis peaks moodustama Napoli linna uue rohelse südame. Võistluse tähtaeg on **7. jaanuaril 2020**. Lisainfo [SIIT](#).

Konstantin Pätsi mälestusmärgi ideekonkurss

Tallinna Linnavalitsus kutsub osalema avalikul üheetapilisel ideekonkurssil, mille eesmärk on saada Konstantin Pätsi mälestusmärgi ideekavand: ruumiliselt ja kunstiliselt kõrgetasemeline skulpturaalne objekt, mis moodustab ümbritseva linnaruumiga hästitoimiva ja mõtestatud terviku. Võistlustöö tuleb esitada Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalametisse hiljemalt **28. jaanuaril** kell 15.00. Lisainfo [SIIT](#).

Paide keskväljaku arhitektuurivõistlus

Paide linn kuulutas välja arhitektuurivõistluse, mille eesmärk on leida lahendus Paide keskväljaku nüüdisajastamiseks. Lahendada tuleb avaliku ruumi planeerimine, maastikukujundus, väikevormide ja rajatiste disain ja paigutus, valgustus ning liiklus- ja parkimiskorraldus (sh ühistransport), arvestades kehtivate piirangutega (sh vandaalikindlus) ja ootustega. Seni ringristmikuna kasutatud keskväljak tuleb ümber kujundada ja pakkuda kasutusvõimalusi erinevateks sündmusteks. Võistluse tähtaeg on **12. veebruaril**. Lisainfo [SIIT](#).

EESTI MAASTIKUARHITEKTIDE LIIDU AASTAPREEMIAID 2019

Merle Karro-Kalberg, EMALi žürii esinaine

Maastikuarhitektuuril on head ajad. Maastik ei ole enam pelgalt majadest üle jäänud ruum, vaid oluline elukeskkonna osa. Maastikuarhitektuuri n-ö tööriistakastis on vahendid, millega muuta linnaelu mõnusaks, selliseks, kust ei pea vabal hetkel võimalusel põgenema. See on hoob, millega suunata linna või regiooni arengut, luua tervik või panna inimesed oma kodukandist hoolima. Seda Maastikuarhitektide Liidu 2019. aasta preemiate laureaadid ka demonstreerivad.

PEAPREEMIA

VALGA KESKVÄLJAK

Gianfranco Franchi, Chiara Tesi, Rea Sepping (Franchi Associati)

Valga keskväljak on õige ruum õiges kohas. Ajaloolise 8. kvartali avamine ja väljakuks kujundamine on eeskujulik viis kahaneva väikelinna kokkutõmbamist suunata. Valga väljak teeb kumarduse ajaloolise hoonestuse ees, tõstab selle ennast peale surumata esile. Loodud ruum on mitmekihiline, väljaku sopid ja nurgad on kui optiline illusioon: väljak tundub suurem ja rikkalikum kui esmapilgul arvata võiks. Uus väljak ei ole siiski võõrkeha, vaid voolab orgaaniliselt majade vahel ja toob Valgast esile parima. See koht ei kisa tähelepanu järele, väljak on rahulik ja tasakaalukas, mitte enesekeskne Instagrami-maastik.

Foto: Maris Tomba

Foto: Gunnar Ling

Foto: Maris Tomba

Foto: Maris Tomba

Foto: Maris Tomba

KOOSTÖÖPREEMIA

PAIDE KESKVÄLJAKU RUUMIEKSPERIMENT

Elo Kiivet

Paide ruumieksperiment on katsetuskultuuri edulugu. Eksperiment tõestas, et väärikat ja aktiivset ruumi saab luua ka koos linlastega. Linnaelanike ruumilised vajadused on oskuslikult ja arusaadavalt (maastiku)arhitektuuri keelde tõlgitud. Selles ruumis saavad kokku mitu ebamäära ruumiloome tegurit: kogukonna mõtted, omavalituse tahe, ajutine ruumilahendus, linna haarava suursündmuse (Arvamusfestivali) positiivne mõju. Küsimusele, kuidas luua koos ajutist ruumi, on vastatud selgelt ja arusaadavalt: küsi inimestelt, loo ja ehita koos nendega. Öeldakse, et ajutised asjad on sageli need kõige püsivamad. Ka Paide ruumieksperiment näitab soovi igal aastal jälle (peaaegu) otsast alustada, teha asju veelgi paremini ning katsetada alati uusi võimalusi.

Foto: Maris Tomba

TUNNUSTUS JÄRJEPIDEVA TÖÖ EEST HEA AVALIKU RUUMI LOOMISEL

TARTU LINNAVALITSUS

Tartu linnavalitsus on aastaid silma paistnud läbimõeldud tegevusega inimsõbralikuma, mitmekesisema ja erinevaid liikumisviise soodustava avaliku ruumi loomisega. Oluline on seejuures olnud tahe otsida dialoogi linnaelanike, linnavalitsuse, projekteerijate ja ehitajate vahel. Tulemuseks on välialad, mis vaatamata sellele, et võivad olla ehitatud erineval ajal, mõjuvad ühtselt ja rikkalikult. Preemiakonkursile esitatud Lydia Koidula ja Johann Voldemar Jannseni mälestusväljak on üks osa jõe ääres loodud tervikust. Renoveeritud ja heli- installatsiooniga Kaarsild, täpne jalakäijate läbimurre silla alt piki jõge, dialoogialdis mälestusväljak ja selle jõe kohale sirutuv platvorm on täpselt tehtud liigtused, mille tulemus on vajaduspõhine ja tartulik linnaruum.

Foto: Erge Jõgela

IDEE PREEMIA

BALTI PAVILJON VENEETSIA ARHITEKTUURIBIENNAALIL

Kārlis Bērziņš, Jurga Daubaraitė, Petras Išora, Ona Lozuraitytė, Niklāvs Paegle, Dagnija Smilga, Johan Tali, Laila Zariņa, Jonas Žukauskas

Veneetsia 15. arhitektuuri- biennaal Balti riikide ühine ekspositsioon „Balti paviljon“ oli ainulaadne. Terve Baltikumi käsitlemine ühtse ruumi ja maastikuna oli kõrgetasemeline saavutus. Kokku kogutud Balti riikide maastikke vaadeldi tervikuna, mitte riigipiiride tükeldatud poliitiliste osadena.

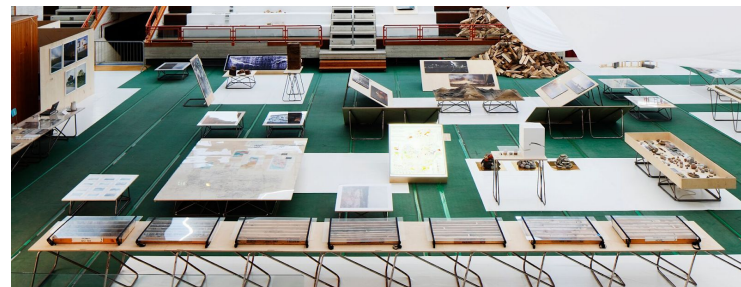

Foto: Ansis Starks

Kuigi arhitektuuripreemiate ootuselevus on selleks hooajaks läbi, siis lisalugemist kõigi nominentide ja preemiasaajate kohta leiata ülevaatekogumikest “Eesti Arhitektuuripreemiad 2019” ja “Ruumipilt 2019”. Täpsem info raamatute soetamise kohta [SIIT](#).

Lisaks ärge unustage heita pilk peale Arhitektuuripreemiate auhinnatseremoonia [fotodele](#). Ja selleks, et ühtegi uudist edaspidi mitte maha mahada, soovitame jälgida arhitektuuripreemiaid nii [Facebookis](#) kui [Instagramis](#).

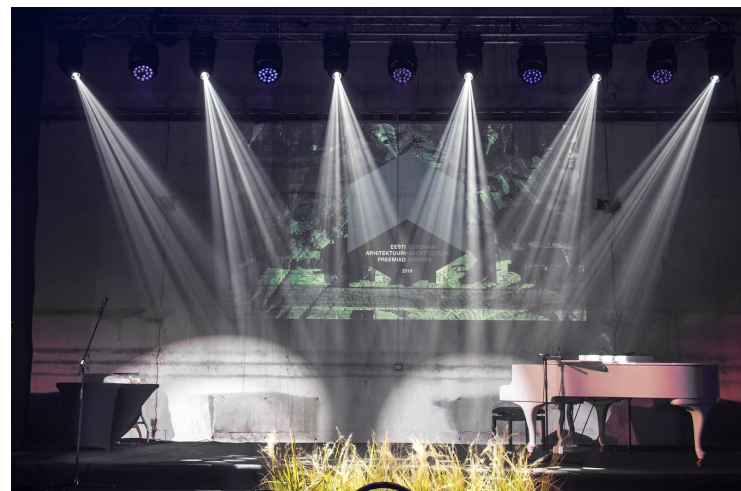

Foto: Janar Lind

KUIDAS LIIDU KÄSI KÄIB?

Nagu nüüd juba traditsiooniks kujunenud, võtame sellegi jaanuari alguses hetke, et vaadata tagasi möödunud aastale ning mõtiskleda EMALi käekäigu ja tulevikuplaanide, samuti suuremate kitsaskohtade ja õnnestumiste üle.

Küsimustele vastavad liidu juhatuse liikmed, kes nüüdseks on väsimatult juba poolteist aastat EMALi eest hoolt kandnud – Kristiina Kupper, Ülle Kunnus, Laura Männamaa ja Gerly Toomeoja.

Seisame uue kümnendi lävepakul, mil on ehk paslik vaadata korraks tagasi ka pikemale ajaperioodile. Kuidas selle valguses tundub – milline on Eesti maastikuarhitektuuri hetkeseis ja millised on olnud Sinu jaoks isiklikult eriala jaoks kõige olulisemad arengud?

Kristiina: Kuigi see tuleb visalt, siis mulle tundub, et maastikuarhitektuuri olulisust ja maastikuarhitekti vajadust ning liidu olemasolu teadvustatakse järjest rohkem. Kõik juhatused on pingutanud liidu põhieesmärkide täitmisel. Nii mõnigi tegevus on kestnud mitu juhatust, enne kui on edukalt lõpule jõudnud. Näitena võib tuua oma projekti allkirjastamise õiguse. Me ei adu seda alati, aga eriala edendamiseks tehakse kõvasti tööd nii IFLA Europe'i kui IFLA World'i tasandil. IFLA World kogunemisel Oslos tekkis 1700 osavõtjaga saalis olles tunne, nagu oleksin sattunud maastikuarhitektuuri kirikusse, sest sõnum, mida kõik esinejad kuulutasid oli ühene – käes on meie aeg – minge, võtke juhtimine enda kätte ja muutke ruumi!

Isiklikult arvan, et oleme eriala arengus jõudnud punkti, kus peame panustama eriala kõikide etappide kvaliteedi tõstmisse – mõtlen siiskohal hariduse muutmist tööjõuturu ja tulevikuruumile esitatavatele nõuete vastavaks, samuti pidevat täiendkoolitust juba töötavatele maastikuarhitektidele. Tundub, et oleme jõudnud nn prožektorivalgusesse ja peame selle nüüd auga välja kandma.

Laura: Minule tundub, et maastikuarhitektid on Eestis jõudnud punkti, kus meid osatakse otsida, osatakse meie teenust küsida ning osati ka juba väärtustada. Teadlikku tellija jaoks on maastikuarhitekt oluline meeskonna liige ning sellest on ainult rõõm. Tegutsevad maastikuarhitektid koolitavad end usinasti, et olla paremaks partneriks. Küll aga jääb silma, et see grupp spetsialiste, kes pingutab ning oma tulemustega ka silma paistab, on ikka üks ja sama käputäis inimesi. Vähe tuleb peale uusi ja tublisid tegijaid, aga nõudlus nende järgi on täiesti olemas. Oleme olukorras, kus peaksime arenema samamoodi suure hooga edasi, ent mõnikord tundub, et jõudu suurte muutuste elluviimiseks, kasvõi näiteks hariduse maastikul, kipub meil väheks jääma.

Mis liidul sel aastal iseäranis hästi õnnestus?

Kristiina: Aasta 2019 oli edukas – toimus huvitavaid ja harivaid koolitusi, andsime välja Euroopa maastikukonventsiooni tutvustava trükise, liidu aastapreemiatele kandideeris rekordarv kandidaate ja aasta lõpetas edukas arhitektuuripreemiate auhinnatseremoonia.

Laura: Aastapreemiate korraldamise raames sai ellu kutsutud mitmeid olulisi muudatusi, mis aitavad kaasa eriala edendamisel.

Gerly: Ka mina soovin omalpoolt kiitust avaldada kogu aastapreemiate korraldusmeeskonnale, eesotsas Aljonaga. Suur ja tubli töö ning hästi organiseeritud korraldus, mis tipnesid meeliülendava pidustusega 6. detsembril ja seda esmakordselt Tartus. Maastikuarhitektina tunnen uhkust ja rõõmu!

Millised olid aasta kõige suuremad väljakutsed?

Kristiina: Nimetaks kaks. Esiteks sponsorrahadega tükitud Euroopa maastikukonventsiooni trükise väljaandmine ja teiseks aastapreemiate tseremoonia peakorraldaja roll.

Laura: Arhitektuuri aastapreemiate peakorraldaja roll oli kindlasti suur väljakutse ja vastutus. Meie leidsime, et nii suure ülesande korral peab seda kõike vedama üks inimene, kes ise oma meeskonna kokku paneb ning kogu protsessi koordineerib ning selle eest ka vastutab. Seekord oli peakoordinaatoriks Aljona Galazan ning EMALi preemiatega seonduvat vedas Merle Karro-Kalberg. Mõlemad said väga hästi oma väljakutsetega hakkama ning mina oskan vaid kiidusõnu öelda.

Kuna juhatuse ei jõua ega peagi kõigi ülesannetega ise toime tulema, on meie pidevaks väljakutseks see, et erinevatesse töörühmadesse (olgu need siis riiklikul või kohalikul tasandil või hoopis EMALi sisesed) õigeid inimesi leida, kes suudaksid ja sooviksid oma aega panustada. Pink ei ole teab mis pikk ning iga aktiivse inimese kõrvale astumine või aja maha võtmine annab kohe tunda.

Gerly: Liitun Laura poolt öelduga. Meie ringkond on küll armas, kuid mis parata – ka omajagu pisike, mistõttu on teinekord erinevate töörühmade ja ülesannete puhul vaja liikmeid roteerida või mitmekordselt rakendada. Positiivse noodina tooksin aga välja, et sel aastal liitus toredate aktiivsete liikmete “pingiga” mitu uut nägu ning siinkohal sooviksin neile kõigile pika paiga kiitust avaldada! Liidu moodustavad tema liikmed ning meil kõigil on kanda vastutus oma eriala edendamise eest!

Täiskoosseisus EMALi juhatuse 2018. aasta Arhitektuuripreemiatele

Millise hinnangu annate liidu üldisele käekäigule?

Kristiina: Arvan, et meil läheb hästi. Liikmelisus kasvab ja finantsseis võimaldab panustada enam liidu raha tegevustesse, mis on meile olulised.

Laura: Ma arvan, et hetkeseis on päris hea. Meie juhtimine ja rahaline seis on läbipaistev ning korras ning kõik liikmed, kes vähegi tahavad, saavad EMALi tegemistes kaasa rääkida ning aidata.

Millised on suuremad projektid või mõtted, mida tahaksite järgmisel (pool)aastal ära teha?

Kristiina: Kindlasti tahaksime alustada maastikuarhitektuuri tööturgu ja haridust puudutava uuringuga. Oleme KULKALE projekti esitanud, et saada kaasrahastust – loodame, et õnnestub. Ja teiseks oluliseks teemaks on väga hea koostöö loomine meie teadus- ja arendusnõunikuga, et sellest projektist liidu liikmetele võimalikult palju kasu oleks. Loodan, et õnnestub ka esimeste Baltimaade maastikuarhitektuuri preemiade väljaandmine.

Laura: Nagu Kristiinagi mainis, siis kõige prioriteetsem on haridust puudutav teema. Sellega toimetab moodustatud töögrupp, ent püüame igati kaasa aidata.

See pole küll juhatuse teema, aga loodan, et kõik praktiseerivad maastikuarhitektid, kes projekteerimisega kokku puutuvad, panustavad koostamisel olevate standardite täiendamisesse (ehitiste projekteerimise ja ehitustööde riigihangete korraldamise standardid). Sellekohane info on hiljuti listist läbi käinud.

Püüame järgneval poolaastal ka vähemalt ühe koolituse korraldada ning tegeleda võimaliku KOVide infopäevade organiseerimisega, mis peaks toimuma koostöös EALi ja ESLiga, ent on ajapuudusel edasi lükkunud.

Gerly: Maastikuarhitektuuri tööturgu ja haridust kaardistav ning puudutav uuring on üks meie selle aasta prioriteetidest. Loodetavasti on kaasrahastuse leidmine edukas ning saame sellele vajalikule uuringule hoo sisse anda.

Selle juhatuse volitused hakkavad suvel lõppema. Kas plaanis on ka uue juhatuse koosseisu kandideerida?

Kristiina: Hetkeseisuga ütlen, et ei ole plaanis kandideerida. Olen doktorantuuris ja pean tegema aja kasutamise osas valikuid.

Ülle: Uue juhatuse valimisteks olen osalenud liidu juhtimisel töös juba 4 aastat ja leian, et paras aeg on teatepulk üle anda noorematele.

Laura: Ma ei ole lõplikult otsustanud, kas kandideerin või ei. Aasta lõppedes vaatasin oma kirja pandud tööaega ning leidsin, et olen sel aastal EMALi tegemistesse panustanud ca 300 töötundi. Järgmisel aastal ei saa ilmselt nii palju panustada ning pean hoolega kaaluma, milliseid ülesandeid julgen endale võtta. Pean väga oluliseks, et uus juhtkond töötaks hästi meeskonnana ning sellepärast peaks huvilised juba praegu hakkama endast märku andma.

Gerly: Ka mina ei ole veel oma lõplikku otsust edasise kandideerimise osas langetanud. Viibin hetkel välismaal ning tulevikku puudutavad otsused on seetõttu hetkel veel "ähmased" ja lahtised. Küll aga julgustan kõiki aktiivseid ja vähegi pealehakkajaid liikmeid kaaluma juhatusse kuulumise võimalust – hästi toimiva meeskonnaga on selle töö tegemine äärmiselt panustav ning kogemusterikas. Olenemata sellest, kas otsustan juhatuse töös jätkata või mitte, pean sellegipoolest meie eriala edendamist südamelähedaseks ning leian meeeldi rakendust sellele ka väljaspool juhatust.

Mida tahaksite liidu liikmetele uueks aastaks südamele panna?

Kristiina: Koostöös peitub jõud – see ongi ju liidu mõte. Aga väga oluline on ka meie omavaheline hea koostöö ja samuti koostöö erinevate spetsialistidega parima võimaliku tulevikuruumi loomiseks. Oleme väikesed, kui võrrelda EALi või ESLiga, aga me saame olla tublid st igal liikmel on võimalik panustada teda huvitava teema arendusse nii liidu, riigi kui ka Euroopa ja maailma tasandil. Ja lõpetuseks – tehkem oma tööd võimalikult hästi – see on parim, mis me oma eriala edendamiseks teha saame.

Laura: Olen väga nõus Kristiina öelduga. Püüdke kõik oma tööd hästi teha ning lööge kaasa ka liidu tegemistes, sest nii saame ühiselt muuta suuremaid asju.

Gerly: Iga kollektiiv on alati oma inimeste nägu! Ja ma arvan, et meie võimuses on olla üks äärmiselt nägus, tubli ja töökas kogukond. Seega liitun eespool öelduga – koostöös peitub jõud ning koos tegutsedes saame ühiselt oma eriala jätkuvalt edendada ning vajalikke muutusi ellu viia!